

ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ Καθηγητής Θ. Δημόπουλος: Θεραπείες με βότανα και αντικαρκινικά φάρμακα **ΣΕΛ. 48**

Θεραπείες με βότανα και αντικαρκινικά φάρμακα

Οι φαρμακευτικές ιδιότητες των βοτάνων είναι γνωστές καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας, από την αρχαία Ελλάδα έως σήμερα. Μεγάλο μέρος του γενικού πληθυσμού καταναλώνει διαφόρων ειδών βότανα με σκοπό την ευεξία και την ανάρρωση από ασθένειες. Μελέτες έχουν δείξει ότι ασθενείς που πάσχουν από κακοήθειες στρέφονται ακόμα συχνότερα προς τέτοια προϊόντα όπως η κουρκουμίνη, το πράσινο τσάι, η πιπερόριζα και συγκεκριμένα είδη μανιταριών, ενώ λαμβάνουν παράλληλα αντικαρκινικά φάρμακα. Θεωρείται ότι με αυτόν τον τρόπο θα ενισχυθεί το ανοσοποιητικό σύστημα, θα αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της θεραπείας, θα μειωθούν οι παρενέργειες καθώς και ο κίνδυνος μελλοντικής υποτροπής.

Ωστόσο, τα βότανα περιέχουν βιολογικά ενεργά συστατικά που μπορεί να αλληλεπιδράσουν με τα αντινεοπλασματικά φάρμακα. Τη δεκαετία του 1980 παρατηρήθηκαν αλληλεπιδράσεις φαρμάκων με το βότανο του Αγίου Ιωάννη και το γκρέιπφρουτ. Η κατανάλωση

γκρέιπφρουτ αυξάνει τα επίπεδα της κυκλοσπορίνης, της τακρολίμης και της οξυκοδόνης στο αίμα, ενώ το βότανο του Αγίου Ιωάννη μπορεί να μειώσει τα επίπεδα της ιρινοτεκάνης, της τακρολίμης, της κυκλοσπορίνης, της ταμοξιφαίνης και των αναστολέων τυροσινικής κινάσης

όπως η ιματινίμη, η οσιμερτινίμη και η λαπατινίμη. Επιπλέον, υποστηρίζεται ότι τα συμπληρώματα διατροφής και τα βότανα με αντιοξειδωτική δράση μπορεί να μειώσουν τις παρενέργειες από τη χημειοθεραπεία. Ωστόσο, δεν υπάρχουν αντίστοιχα ισχυρά κλινικά δεδομένα, ενώ δεν έχει διερευνηθεί και η πιθανή επίδραση στην αντικαρκινική δράση. Υπάρχουν επίσης βότανα που έχουν αντιθρομβωτική δράση και μειώνουν τον κίνδυνο θρόμβωσης και πνευμονικής εμβολής. Ωστόσο, η χημειοθεραπεία μπορεί να αυξήσει την πιθανότητα αιμορραγίας λόγω θρομβοπενίας. Επιπλέον, πολλοί ασθενείς λαμβάνουν αντιπηκτική και αντιαιμοπεταλική αγωγή λόγω συμπαρομαρτούντων καρδιαγγειακών παθήσεων. Η χρήση τέτοιων βοτάνων μπορεί να επηρεάσει τη λεπτή ισορροπία μεταξύ θρομβοπροφύλαξης και αιμορραγίας. Επιπρόσθετα, βότανα όπως το κόκκινο τριφύλλι και παράγωγα σόγιας μπορεί να έχουν ήπια οιστρογονική δράση. Επομένως, μπορεί να επηρεάζουν την αντιστρογονική δράση της ενδοκρινικής θεραπείας όπως είναι η ταμοξιφαίνη στον καρκίνο του μαστού.

Ορισμένα βότανα μπορεί να ενισχύουν το ανοσοποιητικό αλλά αυτό να μην είναι επιθυμητό σε ασθενείς που έχουν υποβληθεί σε αλλογενή μεταμόσχευση και χρήζουν ισχυρής ανοσοκατασταλτικής θεραπείας. Είναι, λοιπόν, ιδιαίτερα σημαντικό οι ασθενείς να ενημερώνουν και να συζητούν σε εξατομικευμένη βάση με τον θεράποντα σχετικά με συμπληρωματικές θεραπείες κατά τη διάρκεια της αντικαρκινικής αγωγής.

Ο Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Θεραπευτικής Αιματολογίας - Ογκολογίας, πρύτανης του ΕΚΠΑ

